

Prima instanță: Judecătoria Soroca (sediul central) (jud. V. Belous)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SA "Termoelectrica",
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către SA
"Termoelectrica" către SRL "Magt-Vest" și SA "Rețelele Electrice de Distribuție
Nord" privind rezilierea contractului de preluare a datoriei,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a
fost admis apelul declarat de către SA „Termoelectrica”, casată hotărârea din 17
aprilie 2018 a Judecătoriei Soroca (sediul central) și emisă o nouă hotărâre prin
care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 27 aprilie 2017, SA "Termoelectrica" a înaintat o cerere de chemare în
judecată împotriva SRL "Magt-Vest" și SA "RED Nord Vest" prin care a solicitat:

- rezilierea contractului de preluare a datoriei nr. 236 din 12 septembrie
2014 încheiat între SA "RED Nord Vest", SRL "Magt-Vest" și SA "CET-
2" (din 16 iunie 2015 - SA "Termoelectrica");
- dispunerea faptului că SRL "Magt-Vest" este debitorul SA "RED Nord
Vest" în sumă 1 610 868, 22 de lei, iar SA "RED Nord Vest" este
debitorul SA "Termoelectrica" cu suma de 1 610 868, 22 de lei;
- încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat faptul că, la 12 septembrie 2014, SA "RED
Nord Vest", ÎM "Magt-Vest" SRL și SA "CET-2" (actualmente SA
"Termoelectrica") au încheiat contractul de preluare a datoriei nr.236, în baza
cărui datoria SA "RED Nord Vest" față de SA "Termoelectrica" în sumă de 1 646
866,09 lei a fost preluată de debitorul ÎM "Magt-Vest" SRL, care și-a asumat

obligăția de stingere a datoriei nominalizate. Până în prezent datoria indicată mai sus nu a fost stinsă, iar ÎM "Magt-Vest" SRL a înaintat în Curtea de Apel Bălți o cerere introductivă privind inițierea în privința sa a procedurii de insolvență, aceasta fiind primită spre examinare prin încheierea Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2015.

Astfel, în cazul dat persistă o neexecutare esențială a debitorilor față de SA „Termoelectrica” ce oferă creditorului, în condițiile indicate mai sus, temei de a presupune că nu poate conta asupra executării în viitor a contractului de către noul debitor. Or, în prezent datoria noului debitor în baza contractului indicat mai sus constituie 1 610 868,22 de lei, iar din cererea introductivă reiese că bunurile deținute de ÎM „Magt-Vest” SRL sunt ipotecate/gajate și insuficiente pentru stingerea creanțelor tuturor creditorilor.

În viziunea reclamantei, în speță se întrunesc temeiurile legale pentru rezilierea contractului susmenționat. Din aceste considerente, la 07 februarie 2017 a remis în adresa părților o somație de reziliere a contractului nr. 236 din 12 septembrie 2014, aceasta fiind recepționată de SA "RED Nord Vest" la 10 februarie 2017, și de administratorul provizoriu al ÎM „Magt-Vest” SRL la 13 februarie 2017, un răspuns de la acesta din urmă neparvenind.

Mai mult, argumentele invocate de SA "RED Nord-Vest" în scrisoarea nr. 05/36 din 15 februarie 2017 referitoare la novație și la forța obligatorie a contractului, prevăzute de art. 665 și art. 668 ale Codului civil, sunt eronate în condițiile în care prin contractul de preluare a datoriei nr. 236 din 12 septembrie 2014 nu a fost instituită o novație, stingerea datoriei nefiind înlocuită cu altă obligație, ci fiind schimbat doar persoana debitorului, care nu execută în volum deplin și în termenul stabilit obligațiunile asumate, astfel încât în speță nu există impedimente pentru rezilierea contractului, inclusiv ca urmare a forței obligatorii a acestuia.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Soroca (sediul central), SA "RED Nord" a fost recunoscut succesori în drepturi a SA "RED Nord Vest".

Prin hotărârea din 17 aprilie 2018 a Judecătoriei Soroca (sediul central), acțiunea înaintată de SA "Termoelectrica" a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, deși SA "Termoelectrica" a cerut rezilierea cu efect pe viitor, de fapt urmărește scopul repunerii părților în poziția inițială: pentru a se stabili, că ÎM "Magt-Vest" SRL este debitorul SA "RED Nord Vest", iar SA "RED Nord Vest" este debitorul SA "Termoelectrica".

În același timp, deși există o neexecutare a obligației de plată a datoriei, aceasta în cazul de față nu este una esențială, ce ar permite rezilierea, în acțiunile sau inacțiunile ÎM "Magt-Vest" SRL lipsind elementele unui comportament necinst. Oricare probe ce ar indica la faptul, că ÎM "Magt-Vest" SRL a prevăzut și a putut să prevadă în mod rezonabil la data întocmirii contractului – 12 septembrie 2014, că peste un an – la 09 noiembrie 2015, va deveni incapabilă de

plată, în prezentul proces nu au fost administrate.

În susținerea acestei opinii, prima instanță a remarcat faptul, că la 31 decembrie 2014, ÎM "Magt-Vest" SRL a micșorat datoria, achitând cu bună-credință o parte din aceasta în sumă de 35997,87 lei.

Prima instanță a mai concluzionat că, nu a fost probat nici faptul, că neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă și aceasta nu poate da temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului, fiindcă există cel puțin două posibilități de încasare a datoriei.

Prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de către SA „Termoelectrica”, casată hotărârea din 17 aprilie 2018 a Judecătorei Soroca (sediul central) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În consolidarea poziției sale, instanța de apel a evidențiat faptul că, în pofida argumentului invocat de SA "Termoelectrica" precum că la caz ar exista circumstanțe care dau temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor al contractului de preluare a datoriei, invocând prevederile art. 735 alin. (2) al Codului civil și încheierea Curții de Apel Bălți din 09 noiembrie 2015 prin care a fost primită spre examinare cererea introductivă înaintată de SRL "Magt-Vest" privind intentarea procesului de insolabilitate, atât în cadrul examinării cauzei instanței de fond cât și în cadrul examinării cauzei în instanța de apel nu a fost prezentată o hotărâre judecătorească privind intentarea procesului de insolabilitate față de SRL "Magt-Vest".

Mai mult, în cazul în care există consimțământul celor trei părți implicate: creditor SA "Termoelectrica", debitor SA "RED Nord" și terțul SRL "Magt-Vest" (noul debitor), nu poate fi reziliat contractul de preluare a datoriilor, or, în urma operațiunii, vechiul debitor este liberat, terțul preluându-i locul. În speță, la încheierea contractului de preluare a datoriei existau două raporturi juridice, și anume: creditorul și noul debitor și creditorul și debitorul vechi. Astfel, în momentul în care creditorul SA "Termoelectrica" a încheiat contractul de preluare a datoriei cu noul debitor SRL "Magt-Vest", drepturile de garanție stabilite asupra creanței în baza contractului de preluare a datoriei nr.236 din 12 septembrie 2014 a debitorului vechi se sting, fapt prevăzut de art. 571 al Codului civil.

La 21 ianuarie 2019, SA „Termoelectrica” a declarat recurs împotriva deciziei din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea parțială a acesteia în partea respingerii acțiunii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă în sensul invocat.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată precum și a interpretat eronat legea.

La 18 martie 2019, SA "RED Nord" a depus o referință la recursul declarat de către SA "Termoelectrica", solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu

materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SA „Termoelectrica”, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SA „Termoelectrica”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții,

instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către SA „Termoelectrica”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SA „Termoelectrica”.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova